

عنوان مقاله:

واقع نمایی و ارزش معرفتی شناختهای ظنی بر مبنای نظریه اعتباریات علامه طباطبایی

محل انتشار:

مجله فلسفه و کلام اسلامی، دوره 49، شماره 1 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

مهدی عاشوری - دانشجوی دکتری فلسفه علم موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران

عبدالحسین خسروپناه - استاد پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

خلاصه مقاله:

باور ظنی و غیریقینی در فلسفه اسلامی در حکم جهل است و ادله اعتبار «اطمینان» در علم اصول نیز تنها ارزش عملی آن را اثبات می‌کند. پرسش این است که آیا ادراکات غیریقینی ارزش معرفتی ندارند. در این مقاله با بازسازی نظریه اعتباریات و تقسیم «وجودهای ذهنی» به «وجود ذهنی حقیقی» و «وجود ذهنی اعتباری» نشان می‌دهیم که برخی از «معانی اعتباری» می‌توانند از واقعیت حکایت کنند. در صورتی ادراک اعتباری واقعیت را بازنمایی می‌کند که به ادراکی ذاتی تکیه داشته باشد و میان محکی واقعی و محکی ادعایی «علقه‌ای نفس‌الامری» وجود داشته باشد. در غیر این صورت این اعتبار دلخواهی خواهد بود. این علقه منشا واقع‌نمایی معانی اعتباری و منشا صدق جزئی در شناخت ظنی است. بر خلاف ادراکات حقیقی، نمی‌توان این ملاک را به صورت مستقیم «احراز» نمود و در شناخت‌های ظنی «معیار» ارزیابی ادراکات غیرحقیقی مبتنی بر «ملاک» واقع‌نمایی آن‌ها نیست.

کلمات کلیدی:

واقع نمایی، ارزش معرفتی، شناخت ظنی، ادراکات اعتباری، اطمینان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1888856>

